

Kho bãju vá°-t 'cãcy nhã trá»•i' trãfm tuá»•i trã°n nã°i Ngá»•c Linh

ã°ng gã°p cá»§a Vã© Trung - Hoã ng Thá»•
11/05/2017
Cá°-p nhá°-t 11/05/2017

Kho báu v-t 'cây nhà trÝ'
tr m tuõi trên núi Ngíc Linh

*

Vi Trung - Hoàng Thí

Ngoài
cây thuñc dÿu - sâm Ngíc Linh, nhĩng rëng quç bjt
ngàn d°Ui chân Énh Ngíc Linh là báu v-t và cça Á
dành cho cháu con mà th§n linh ban t-ng cho bà con Ca dong,
Mj nông, Xê ng. Không phÿi çn bãy giÝ ng°Ýi ta
mUi biçt çn giá trË cça cây quç Trà My (QuÊng
Nam). Mÿy tr m n m tr°Úc, quç Trà My là sEn v-t quý
dùng Á tiçn vua hàng n m và °ác vua Minh Mjng cho
kh°c lên NghË Énh trong bù Cúu Énh ß Cung ình
Huç, gíi là Cao sjn Ngíc quç .

Cây
quç cõ thã tji làng Ông Ní phÿi 2 ng°Ýi òm mUi
xuã
Á

Giã
làng HÓ V n Dân ang thu hojch vĩ quç

Cách ây hjn 30 n m, nhĩng
v°Ýn quç cõ thã bjt ngàn nji miÁn ÿt Tiên Ph°Úc
(Trà My) bË khai thác ào jt Á xuÿt kh©u nh±m chç
biçn d°ác liçu. ChË mÙt thÝi gian ng°n sau, nguÕn
quç cjn kiçt.

ã phác hói nhĩng rëng
quç, chính quyÁn Éa ph°ing v-n ùng ng°Ýi dân
trÓng lji b±ng giÑng quç nh-p tề các tÉnh phía B°c
cho n ng suÿt cao. Cây quç phát triã mjhnh nh°ng không
có giá trË kinh tç vì không có tinh d§u.

Hàng tr m nghìn ng°Ýi trÓng
quç miÁn Cao sjn Ngíc quç Tiên Ph°Úc, Trà My,...
lâm vào cEnh iêu éng vì phÿi ch-t bñ quç B°c Á
trÓng lji quç bEn Éa. Nhĩng cây quç này °ác bà
con ng°Ýi Ca Dong, Mj Nông d°Ui chân núi Ngíc Linh gìn

giã bao Ýi nay ã céu cây quç gÑc Trà My khĩ tuyÇt diÇt.

°a tay chÉ cây quç gÑc hàng tr m n m tuÕi ß làng Ông Ní, xã Trà Vân, anh Bùi Phi Lâm cho biçt làng còn nhiãu v°Ýn quç cÕ thã nh° thç nh°ng n±m sâu trong rêng, i hìn 2 tiçng mÙi tÙi.

C£ làng Ông Ní có chêng 40 hÙ dân sinh sÑng. GiÑng nh° bà con Xê ng trên núi Ngíc Linh bí m-t trÓngÂ sãm Ngíc LinhÂ giã rêng, ß xã Trà Vân, bà con Ca Dong cing bí m-t trÓng nhĩng v°Ýn quç giã rêng sâu.

Sau hìn 2 giÝ v°ãt núi, c£ rêng quç cÕ thã hiÇn ra tr°Ùc m̄t. Nhĩng thân cây già cxi, lÙp vĩ sÑn si, rêu phong bu kín. -c biÇt, quç không há bÉ bÇnh râu mñc - mùt loji bÇnh khiçn cây quç chçt éng ß nhĩng rêng quç b̄c cao s£n.

Cây quç to nhçt có chu vi kho£ng 2,5m, hai ng°Ýi ôm không hçt. Anh Lâm cho hay ây là cây quç lÙn nhçt, già nhçt, °ãc xem là cây quç TÕ . Ngoài ra là hàng tr m cây khác có °Ýng kính tẽ 40cm çn 60cm.

Cây quç này tuÕi nhiãu hìn c£ tuÕi cça bÑ mình. Nghe già làng kã là °ãc trÓng tẽ rçt lâu rÓi. ây là cây rçt quý Á ðy hçt giÑng. Nhiãu th°ing lái vào hĩ mua nh°ng c£ làng quyçt Ënh không bán, bßi cây quç Ñi vÙi ng°Ýi dân Trà Vân rçt quan trĩng, là biãu t°ãng cça sñ giàu có - anh Lâm kã.

Giã làng HÓ V n Dân ß thôn 2 Trà Vân, nçi có nhĩng v°Ýn quç cÕ thã, cho biçt, cây quç luôn g_n bó vÙi cuÙc sÑng cça bà con, °ãc xem nh° là tài s£n lÙn, là cça ã dành cho con cháu. ChÉ khi có viÇc trĩng ãi bà con mÙi bán, còn không thì giã lçj và trÓng thêm.

Nhà nào ít nhçt cing hìn 500 cây, nhiãu thì c£ rêng hàng chác ha. Mxi n m nçu cÑn tiãn cho con ã híc hay c°Ùi vĩ g£ chÓng hí mÙi bán quç. Mxi cây quç cÕ thã là biãu t°ãng cça séc sÑng tr°Ýng tÕn, sñ giàu có và xem cây quç là báu v-t cça trÝi ban t-ng , già làng HÓ V n Dân nói.

Giã Dân cing cho biçt, nguyên nhân hình thành nhĩng v°Ýn quç cÕ thã này là do tẽ x°a, khi ng°Ýi chç gia ình chçt ã ã ã lçj cho con cháu có cái ã, cái làm giàu. Theo thÝi gian, các thç hÇ sau không khai thác nên rêng quç tÕn tçj tẽ Ýi này qua Ýi khác, hình thành nên v°Ýn quç cÕ thã ngày nay.

HÓi sinh nhĩng rêng quç

Quç Trà My °ãc ánh giá là chóa nhiãu tinh dÑu hìn tçt c£ các loji quç khác ß ViÇt Nam. Tinh dÑu quç °ãc dân gian gĩ là bçh chÉ phân du , có tác đãng chĩa các bÇnh vã °Ýng

tiêu hóa, hô hấp, kích thích sản tuân hoàn cựa máu, l°u thông huyết mạch, giúp cơ thể khỏe mạnh và có tính chất sát trùng.

Hiện nhiều doanh nghiệp trên

Đã bàn Quốc Nam đã bắt tay vào thu mua, chế biến sản phẩm từ quế, như các mặt hàng thực phẩm chức năng, rượu quế, bột quế, tinh chất quế, kem quế, kẹo quế, ... Giá 1kg quế loại 1 là 55.000 đồng, loại 2 là 45.000 còn lại quế vẫn khoảng 35.000 đồng, ...

Ấ cây quế cùng với cây

sâm Ngọc Linh trở thành cây đặc sản quý hiếm, cây xóa đói giảm nghèo ở miền núi, tại các tỉnh Hòa Bình, Thanh Hóa, Nghệ An, Quảng Nam, Đà Nẵng đã thông qua quy hoạch và chỉ định lập kế hoạch phát triển cây quế Trà My từ năm 2025 và đến năm 2030.

Quốc Nam đang tập trung

đầu tư và phát triển cây quế và cây sâm Ngọc Linh. Riêng cây quế đã quy hoạch 7.777 ha, trong đó trồng mới 4.017 ha và 3.760 ha hiện có. Từ năm 2030 sẽ phát triển diện tích trồng quế lên 10.000 ha và hình thành các sản phẩm chế biến quế thành đặc sản xuất khẩu. Tổng nguồn vốn đầu tư cho cây quế là 113,5 triệu đồng, Chiết khấu UBND tỉnh Quảng Nam cho hay.